

Сучасна бібліотечна діяльність вимагає знань, вмінь і навичок, якими не завжди володіють бібліотечні фахівці. Кожна бібліотека стикається з певними проблемами, які, зазвичай, подібні. У статті викладені, можливо, суб'єктивні погляди стосовно кадрового забезпечення бібліотек ВНЗ. Але це реальність, яка вимагає вирішення.

В контексті розвитку сучасного суспільства та діяльності бібліотек дійсно важливого значення набуває знання англійської мови. Бібліотека ВНМУ з цієї проблемою зіткнулася ще 16 років тому, коли в університеті було впроваджено навчання студентів англійською мовою. Щоб зберегти імідж бібліотеки, виникла потреба в кадровому забезпеченні відділу літератури іноземними мовами. У довіднику кваліфікаційних характеристик єдиною вимогою до працівників бібліотек є «освіта відповідного напрямку підготовки». Тут книгозбірні стали заручниками ситуації. На жаль, серед бібліотекарів, переважна частина яких є спеціалісти радянського періоду, (та й не тільки) англомовний рівень, м'яко кажучи, бажає кращого. Тож пошук фахівців з бібліотечною освітою зі знаннями англійської мови не увінчався успіхом. Шлях вирішення цієї кадрової проблеми привів до педагогів, які закінчили факультет іноземних мов. На ваги було поставлено 2 варіанти: або дотримання кваліфікаційних вимог, або ж рівень обслуговування і престиж бібліотеки та університету. Визначивши найважливіше, бібліотека пішла іншим шляхом і не помилилася. Професійність в обробці літератури, взаєморозуміння між бібліотекарем і англомовним студентом значно поліпшило обслуговування цієї категорії читачів. Ми не відчуваємо незручностей у спілкуванні, отримуємо повагу і вдячність від студентів, а ті, в свою чергу, задоволення власних запитів і потреб та високий рівень професіоналізму бібліотекарів.

Працівників відділу літератури іноземними мовами сьогодні по праву можна назвати фахівцями бібліотечної справи: змістовні бібліографічні огляди, цікаві книжкові та електронні виставки (в тому числі англійською мовою), активна участь у масових заходах, конкурсах, проектах, ефективні аналізи книгозабезпеченості читачів та використання бібліотечного фонду, участь у видавничій роботі бібліотеки, висвітлення актуальних питань у пресі, пропозиції по вдосконаленню роботи відділу і бібліотеки в цілому – це далеко не весь спектр діяльності педагогів за фахом (а можливо бібліотекарів за покликанням?) у нашій бібліотеці.

Або ж наші інженери, які без бібліотечної освіти настільки досконало оволоділи всіма бібліотечними процесами, що переводять їх в автоматизований режим, розробляють та ведуть бібліотечні сайти. Їх діяльність за слугує високої оцінки. Та, виявляється, отримати доплату як бібліотечний працівник – зась! Не можна обійти і предметизатора-педагога, який професійно навчає своїх колег цьому непростому процесу. І це лише деякі з багатьох прикладів.

Входження бібліотеки до інформаційного простору, поява нових технологій вимагають від бібліотекарів оволодіння новими знаннями та вміннями. Сьогодні бібліотекар – це і педагог, і психолог, і спеціаліст у сфері цифрових технологій, і видавець, і редактор, і маркетолог, і менеджер, і ще багато таких «і». Навчальні заклади (з незрозумілих причин) скоротили підготовку бібліотечних фахівців до мінімуму, тож знайти спеціалістів «відповідного напрямку підготовки» не так-то й просто, не кажучи уже з таким широким діапазоном знань і вмінь.

Як же нам, бібліотекам, вирішувати кадрові питання, щоб і працівники були професіоналами в забезпеченні сучасної діяльності бібліотек, і підтримувати престиж бібліотеки, і не порушувати вимог до кваліфікаційного рівня? Варіант здобувати бібліотекарям без спеціальної освіти другу вищу освіту в умовах постійного подорожчання всіх послуг тільки відштовхне активних, креативних, перспективних працівників. Будьмо реалістами – це для них не варіант. Варто було б навчальним закладам подбати про підготовку бібліотечних фахівців з широким діапазоном знань. У що дуже мало віриться, дивлячись на відношення до бібліотечної сфери. Можливо, ефектніше було б доповнити кваліфікаційні характеристики, не прив'язуючись тільки до бібліотечної освіти? Ви вважаєте, що це неможливо? Як сказати... Хотілося б почути інші думки.

Запрошуємо колег до дискусії з порушених вище питань на сторінках журналу.